

Publieksonderzoek UNESCO Werelderfgoed

unesco

Werelderfgoed

NBTC

Nederlands Bureau
voor Toerisme &
Congressen

Inleiding

Ter gelegenheid van de viering van de 50-jarige ondertekening van het UNESCO Werelderfgoedverdrag op 16 november 2022 hebben de Stichting Werelderfgoed Nederland en het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) opdracht gegeven tot een publieksonderzoek naar de bekendheid van Werelderfgoed onder Nederlanders.

Dit onderzoek geeft inzicht in de bekendheid van de term Werelderfgoed onder diverse leeftijdsgroepen maar ook aan welke Werelderfgoederen dan wordt gedacht en welke worden bezocht. Met de uitkomsten van dit onderzoek kunnen we verder bouwen aan de bekendheid van Werelderfgoed.

NBTC en de Stichting Werelderfgoed Nederland werken samen aan de vergroting van de beleefbaarheid, bezoekbaarheid en zichtbaarheid van Werelderfgoed. Dit onderzoek is onderdeel van de samenwerking, met de uitkomsten gaan we aan de slag.

Voor vragen over dit onderzoek kunt u contact opnemen met Inge Huizenga: ihuizenga@holland.com

KANTAR PUBLIC

Bekendheid UNESCO Werelderfgoed onder Nederlanders

Publieksonderzoek – tweemeting

Marène Vos en Evianne Hazeleger

November, 2022

244411440

A background image showing a landscape with several traditional Dutch windmills situated along a canal or river. In the foreground, there are tall, green reeds. The sky is clear and blue. A grey diagonal bar runs across the image, containing three large white numbers: 01, 02, and 03.

01

CONTEXT

Werelderfgoederen zijn belangrijke plekken in de wereld die uniek en onvervangbaar zijn. De Stichting Werelderfgoed Nederland is verantwoordelijk voor het vergroten van de bewustwording van het Werelderfgoed in het Koninkrijk der Nederlanden, de belangen ervan te behartigen en kennis te verwerken, ontwikkelen en delen. Het NBTC werkt nauw samen met de Stichting Werelderfgoed Nederland en wil ervoor zorgen dat de locaties beter worden ervaren door geïnteresseerden, en deze toegankelijk en bekend maken. Voor NBTC is dit van belang omdat de Nederlandse Werelderfgoed-locaties interessante publiekstrekkingen en bestemmingen zijn voor toeristen uit binnen- en buitenland.

02

ONDERZOEKSDOEL

Het doel van dit onderzoek is inzicht verkrijgen in de bekendheid van Werelderfgoed en Werelderfgoed-locaties onder Nederlanders. Kantar Public heeft in 2014 en 2016 een nul- en éénmeting uitgevoerd. Het is interessant om te zien hoe de bekendheid zich heeft ontwikkeld.

03

CENTRALE VRAAG

Centraal in dit onderzoek staat de vraag:

Wat is de bekendheid en waardering van Werelderfgoed onder Nederlanders?

Centrale vraag

Wat is de bekendheid en waardering van Werelderfgoed onder Nederlanders?

Bekendheid Werelderfgoed (locaties)

- Bekendheid met de term Werelderfgoed
- Bekendheid met Werelderfgoederen wereldwijd
- Bekendheid met Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden (zowel spontaan, als geholpen)

Invloed en draagvlak

- Invloed Werelderfgoed voordracht
- Belang behoud Werelderfgoed
- Belang speciale behandeling Werelderfgoed
- Draagvlak voor ondersteuning Werelderfgoed met belastinggeld

Bezoek Werelderfgoed

- Bezoek aan Werelderfgoed
- Voornemen bezoek Werelderfgoed
- Gezelschap bij bezoek Werelderfgoed
- Bezoek van plekken in vrije tijd

Werelderfgoed in het Koninkrijk der Nederlanden

Het Molencomplex Kinderdijk
Elshout in Zuid Holland

Het Ir. D.F. Woudagemaal in
Lemmer, Friesland

Het Rietveld Schröderhuis in
Utrecht

Willemstad, Curaçao

Schokland en omgeving in de
Noordoostpolder

Hollandse Waterlinies, van
Noord-Holland rond Amsterdam
tot aan de Biesbosch

Droogmakerij de Beemster in
Noord Holland

De Waddenzee (van Noord-
Holland via Duitsland naar
Denemarken)

Grachtengordel van Amsterdam

De Van Nellefabriek in
Rotterdam

Koloniën van Weldadigheid in
Friesland, Drenthe en België

Neder-Germaanse Limes
(Romeinse grens van Katwijk
aan Zee via Nijmegen naar
Remagen in Duitsland)

Leeswijzer

01

De data is gewogen op basis van de volgende achtergrondkenmerken: geslacht, leeftijd, opleiding, regio, huishoudgrootte en sociale klasse.

02

In dit rapport ligt de focus op Nederlands publiek 18+. De uitkomsten van de jongeren (14-17 jaar) worden in de tekst of in aparte figuren weergegeven.

03

Waar mogelijk is de data van de huidige meting voor Nederlands publiek 18+ vergeleken met de meting in 2016 en 2014.

04

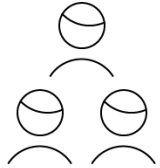
Significante verschillen zijn berekend ten opzichte van 2022 Nederlands publiek 18+ en worden aangegeven met een +/-.

Onderzoeksspecificaties

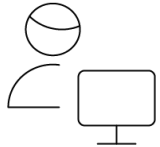
Doelgroep

Nederlanders van 14 jaar of ouder, representatief op geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, regio, huishoudgrootte en sociale klasse.

Steekproefbron

De steekproefbron is getrokken uit ons NIPObase consumentenpanel.

Respons

Bruto zijn n= 2154 respondenten uitgenodigd. Uiteindelijk hebben n= 1104 respondenten deelgenomen (respons 51%).

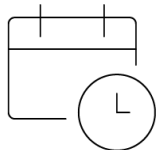
Online methode

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst.

Vragenlijst

De vragenlijst van de één-meting heeft de basis gevormd. NBTC heeft in samenspraak met Kantar de vragenlijst enigszins aangepast. De gemiddelde invulduur bedroeg 7 minuten.

Veldwerkperiode

Het veldwerk heeft plaatsgevonden van 18 t/m 23 oktober 2022.

1 Inzichten

INZICHT #1

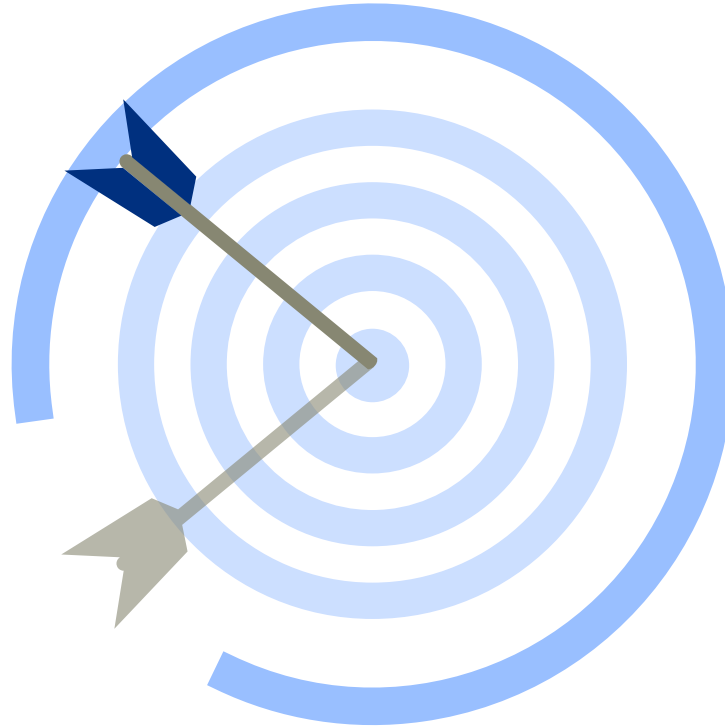
Bekendheid met de term Werelderfgoed was al hoog (84%) en is nu gestegen naar 90%. Ook onder jongeren is dit gestegen. Veel Nederlanders weten dat het Koninkrijk der Nederlanden Werelderfgoed heeft. Echter, kunnen nog steeds behoorlijk veel Nederlanders spontaan geen Werelderfgoed noemen, zowel wereldwijd als in het Koninkrijk.

INZICHT #2

De Waddenzee en Kinderdijk zijn spontaan het meest bekende Werelderfgoed, geholpen komt hier ook de Grachtengordel van Amsterdam bij. De nog vrij recent toegevoegde Werelderfgoederen Neder-Germaanse Limes, Droogmakerij de Beemster en de Koloniën van Weldadigheid zijn het minst bekend. Geen van de Nederlanders weet dat het Eise Eisinga Planetarium mogelijk in 2023 wordt toegevoegd op de Werelderfgoedlijst. Vooral jongeren en laagopgeleiden zijn het minst bekend met Werelderfgoed locaties.

INZICHT #3

Meer mensen dan in 2016 geven aan geen invloed te willen hebben op de voordracht van nieuw Werelderfgoed. Er is wel veel draagvlak voor Werelderfgoed, echter is dit draagvlak wat minder groot onder jongeren en jongvolwassenen.

INZICHT #4

Koloniën van Weldadigheid en Schokland zijn Werelderfgoederen die relatief wat minder bekend zijn, maar de bezoekers die hier heen gaan doen dat vaker omdat het Werelderfgoed is. De Waddenzee en de Grachtengordel van Amsterdam zijn de meest bezochte Werelderfgoederen, echter was er dan vaak geen aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is.

INZICHT #5

De Waddenzee, Willemstad en de Grachtengordel van Amsterdam zijn de plekken die men het vaakst (nogmaals) wil bezoeken. De partner of vrienden/familie zijn dan het favoriete gezelschap. Jongeren en laagopgeleiden hebben Werelderfgoed minder vaak bezocht en jongeren hebben die behoefte ook minder.

INZICHT #6

De natuur, een restaurant/café en strand of duinen zijn de meest favoriete plekken om te bezoeken in de vrije tijd. De mensen die één of meerdere Werelderfgoederen willen bezoeken zijn in hun vrije tijd vaker te vinden in de natuur, bij historische bezienswaardigheden, in een museum of waterrijk gebied, dan mensen die dat niet willen. Jongeren en jongvolwassenen tref je in hun vrije tijd vaker in een attractiepark, op een evenement/festival of sportwedstrijd. Plekken zonder enige connectie met Werelderfgoed.

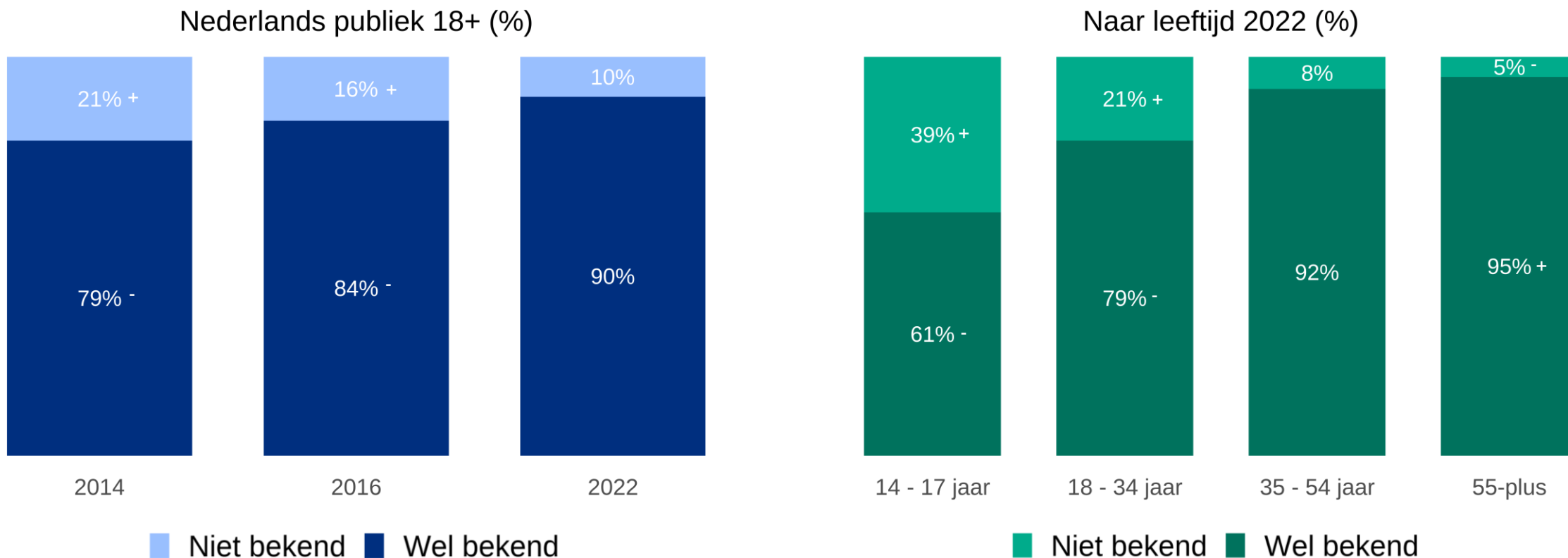
2 Bekendheid Werelderfgoed

De term Werelderfgoed is nu nog beter bekend onder Nederlands publiek dan in 2016 en 2014; negen op de tien heeft hier weleens van gehoord

Naar mate de leeftijd vordert wordt de bekendheid met de term Werelderfgoed groter

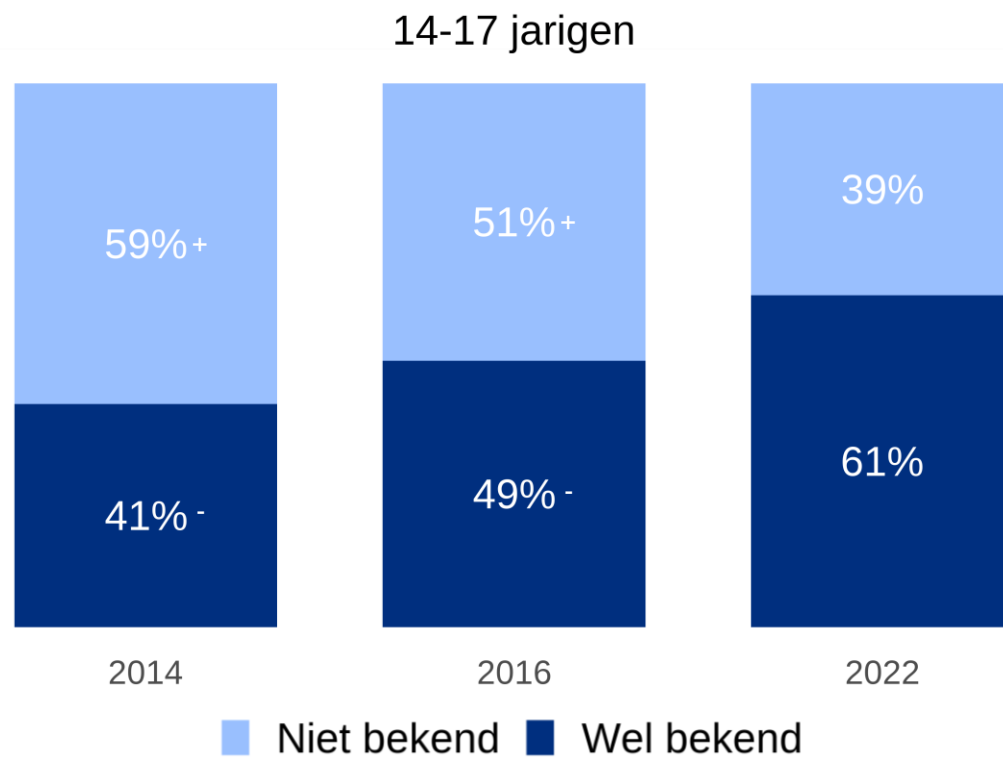
Bekendheid met de term Werelderfgoed

Vraag: Heeft u weleens gehoord van de term Werelderfgoed? (18+: 2014: n=971, 2016: n=1.061, 2022: n=981) (2022: 14-17 jaar: n=123, 18-34 jaar n=244, 35-54 jaar n=340, 55-plus n=397)

Ondanks dat de bekendheid van de term Werelderfgoed onder jongeren laag is in vergelijking met de andere leeftijdscategorieën, is ook onder deze groep de bekendheid gestegen

Bekendheid met de term Werelderfgoed

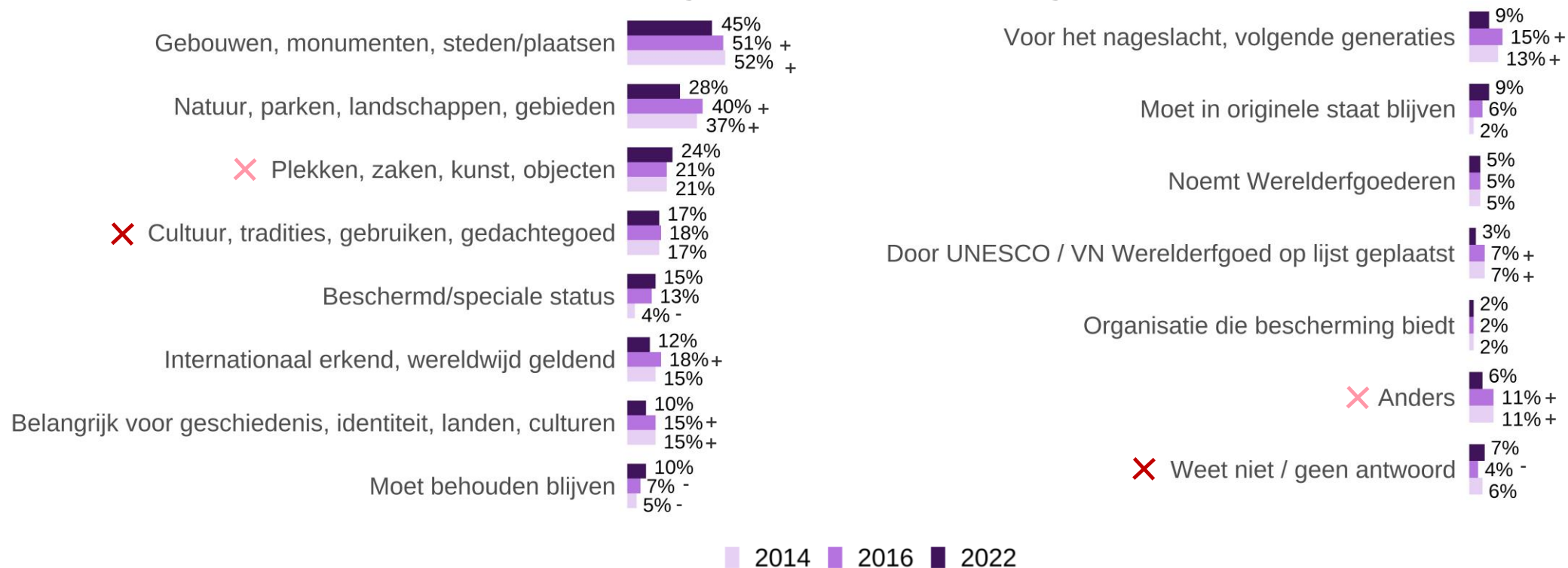

Vraag: Heeft u weleens gehoord van de term Werelderfgoed? (2014: n=387, 2016: n=373, 2022: n=123)

Vrij veel mensen weten spontaan wat Werelderfgoed is

Er bestaat nog wat verwarring over immaterieel erfgoed; tradities, gedachtengoed en gebruiken zijn geen Werelderfgoed

Uitleg van de term Werelderfgoed (18+)

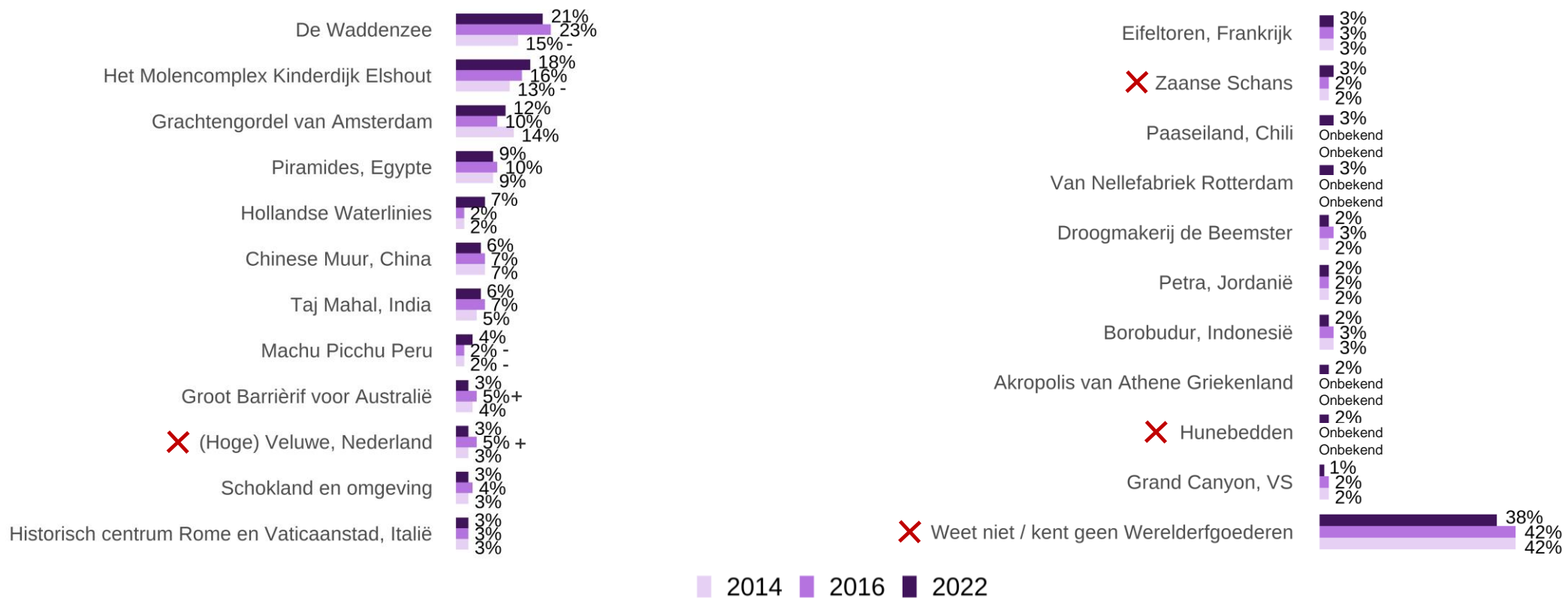
Op de UNESCO Werelderfgoedlijst staan op dit moment 1154 monumenten, natuurgebieden, gebouwen en landschappen die zo bijzonder zijn dat ze voor de mensheid behouden moeten blijven. Werelderfgoed is cultureel en natuurlijk erfgoed dat wordt beschouwd als onvervangbaar en uniek.

Vraag: Wat is volgens u Werelderfgoed? (18+ alleen uitgevraagd indien men de term Werelderfgoed kent: 2014: n=791, 2016: n=894, 2022: n=893)

Een aanzienlijk aantal Nederlanders, bijna vier op de tien, kan spontaan geen Werelderfgoed noemen

De mensen die dat wel kunnen, geven vaak een goed antwoord; van al het Werelderfgoed in de hele wereld zijn onder de Nederlanders de Waddenzee en Kinderdijk het meest spontaan bekend

Spontane bekendheid Werelderfgoederen (18+)

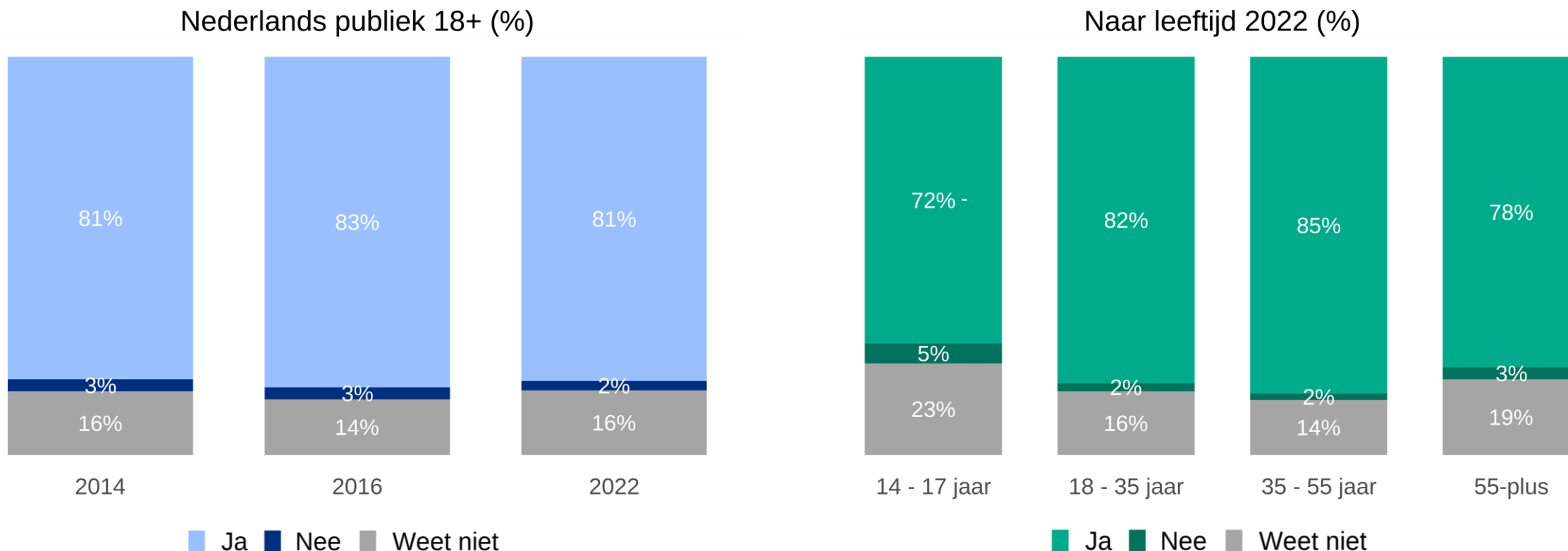

Vraag: Welke Werelderfgoed plekken kunt u noemen? (18+: 2014: n=971, 2016: n=1.061, 2022: n=981)

Kennis over het bestaan van Werelderfgoed in het Koninkrijk der Nederlanden is door de jaren heen vrijwel onveranderd; acht op de tien is hiervan op de hoogte

Onder jongeren is het minder bekend dat het Koninkrijk Werelderfgoed heeft

Heeft het Koninkrijk der Nederlanden Werelderfgoed?

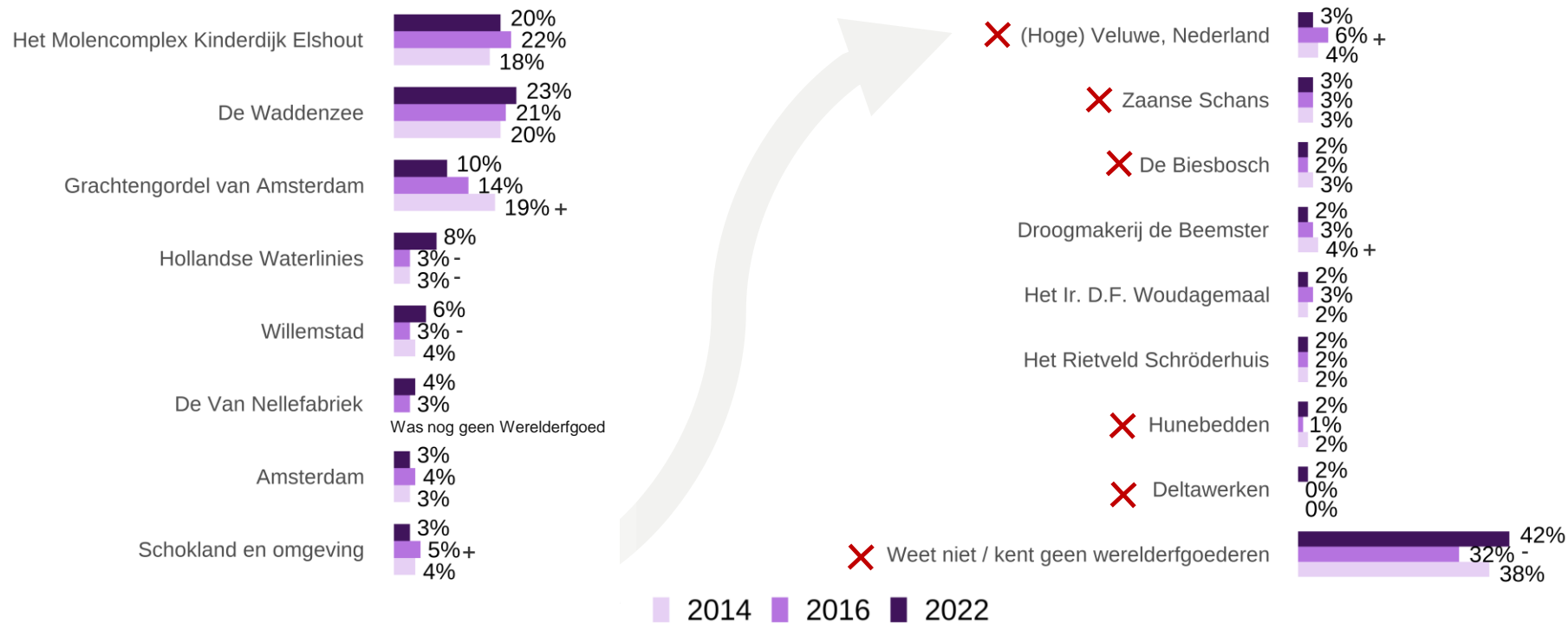

Vraag: Denkt u dat het Koninkrijk der Nederlanden ook Werelderfgoederen heeft? (18+: 2014: n=971, 2016: n=1061, 2022: n=981) (2022: 14-17 jaar: n=123, 18-34 jaar n=244, 35-54 jaar n=340, 55-plus n=397)

Ruim een vijfde weet spontaan dat de Waddenzee en Kinderdijk Werelderfgoed in het Koninkrijk is, echter weet ruim twee vijfde geen Werelderfgoed in het Koninkrijk te noemen
 Van de (Hoge) Veluwe en Zaanse Schans denkt men het vaakst foutief dat het Werelderfgoed is

Spontane bekendheid Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden (18+)

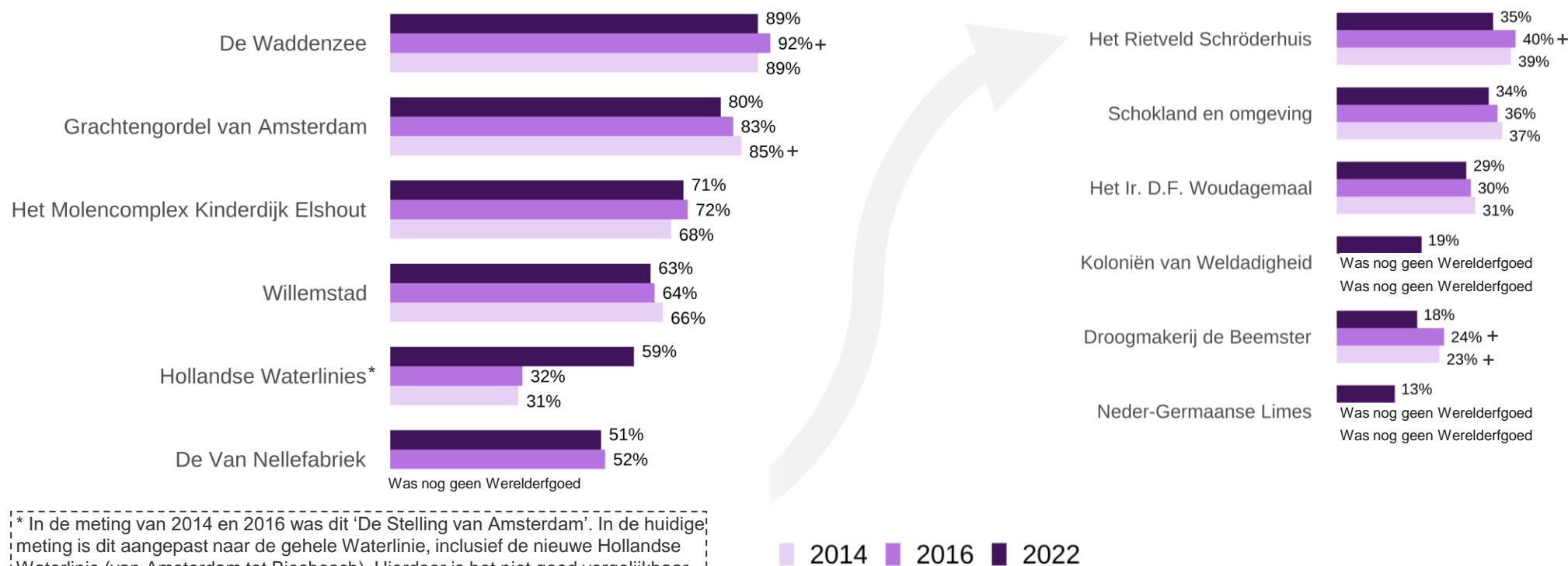

Vraag: Welke Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden kunt u noemen? (18+ alleen uitgevraagd indien men weet dat het Koninkrijk Werelderfgoed heeft: 2014: n=793 , 2016: n=885, 2022: n=804)

De geholpen bekendheid met Werelderfgoed in het Koninkrijk is veelal gelijk gebleven in vergelijking met 2016/2014

De bekendheid van de Waddenzee, het Rietveld Schröderhuis en de Droogmakerij de Beemster zijn afgenomen ten opzichte van 2016; De Waddenzee en grachtengordel van Amsterdam nog steeds wel het meest bekend

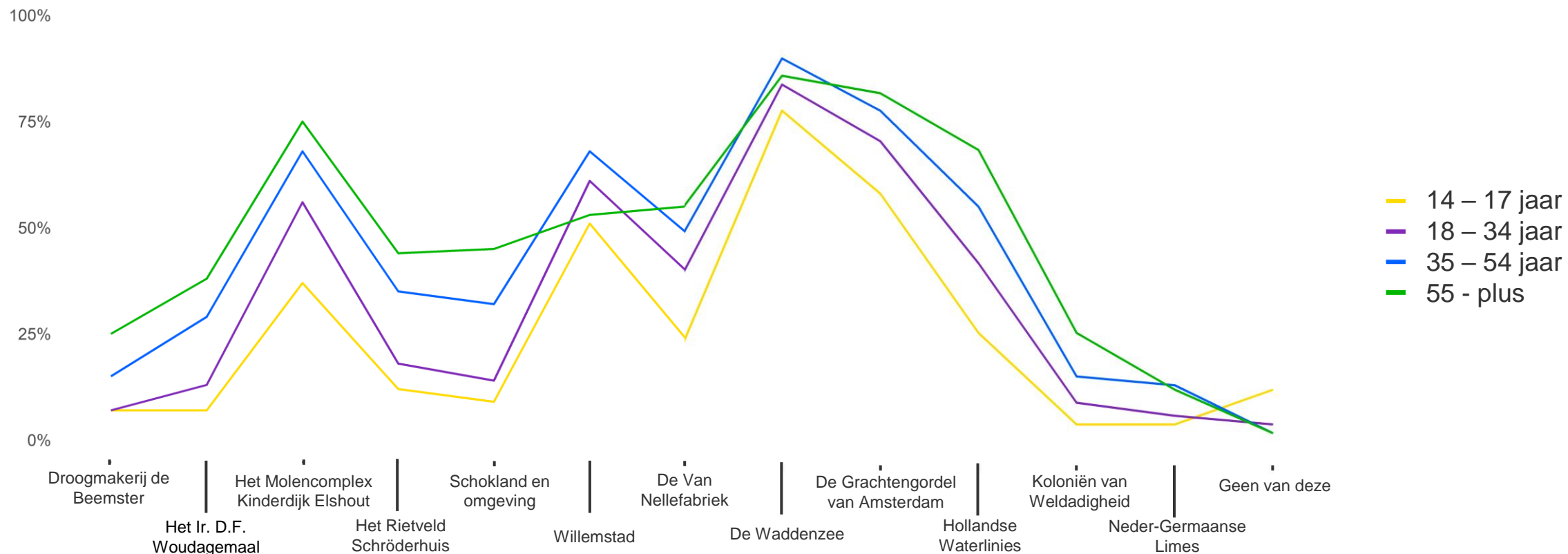
Geholpen bekendheid Werelderfgoed in het Koninkrijk (18+)

Vraag: Hieronder ziet u gebouwen, plekken of gebieden in het Koninkrijk der Nederlanden die op de UNESCO Werelderfgoedlijst staan. Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (18+: 2014: n=971, 2016: n=1061, 2022: excl. antwoordoptie 'geen van deze' n=949)

Jongeren en jongvolwassenen zijn relatief minder bekend met Werelderfgoed plekken of gebieden in het Koninkrijk, dan ouderen

Geholpen bekendheid Werelderfgoed in het Koninkrijk naar leeftijd

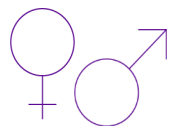
Vraag: Hieronder ziet u gebouwen, plekken of gebieden in het Koninkrijk der Nederlanden die op de UNESCO Werelderfgoedlijst staan. Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (2022: incl. 'geen van deze' 14-17 jaar: n=123, 18-34 jaar n=244, 35-54 jaar n=340, 55-plus n=397)

Jongeren, laagopgeleiden, en driepersoonshuishoudens zijn het minst bekend met de plekken of gebieden die op de Werelderfgoedlijst staan

De ouderen, hoogopgeleiden en tweepersoonshuishoudens zijn hier het best mee bekend

Geholpen bekendheid Werelderfgoed in het Koninkrijk

	Kent geen enkele * 4% (n=45)	Kent er 1, 2 of 3 25% (n=270)	Kent er 4 of meer 71% (n=789)		Kent geen enkele * 4% (n=45)	Kent er 1, 2 of 3 25% (n=270)	Kent er 4 of meer 71% (n=789)
Geslacht				Groote huishouden			
Man	64%	46%	50%	1 persoon	19%	18%	22%
Vrouw	36%	54%	50%	2 personen	18% -	24% -	40%+
Leeftijd				3 personen	39% +	19% -	14% -
14 – 17 jaar	18% +	10% +	3% -	4 personen	20%	25% +	16% -
18 – 34 jaar	29%	38% +	20% -	5 of meer personen	5%	14% +	8% -
35 – 54 jaar	26%	28%	33%	Regio			
55 – plus	27%	24% -	44% +	Drie grote gemeenten incl. randgemeenten	13%	15%	16%
Opleidingsniveau				West	23%	26%	31%
Laag	50% +	26% +	11% -	Noord	5%	13%	9%
Midden	43%	52%	44%	Oost	25%	18%	22%
Hoog	8% -	22% -	45% +	Zuid	33%	28%	21%

Hier zijn significante verschillen tussen de groepen weergegeven met een +/-

* Lage basis

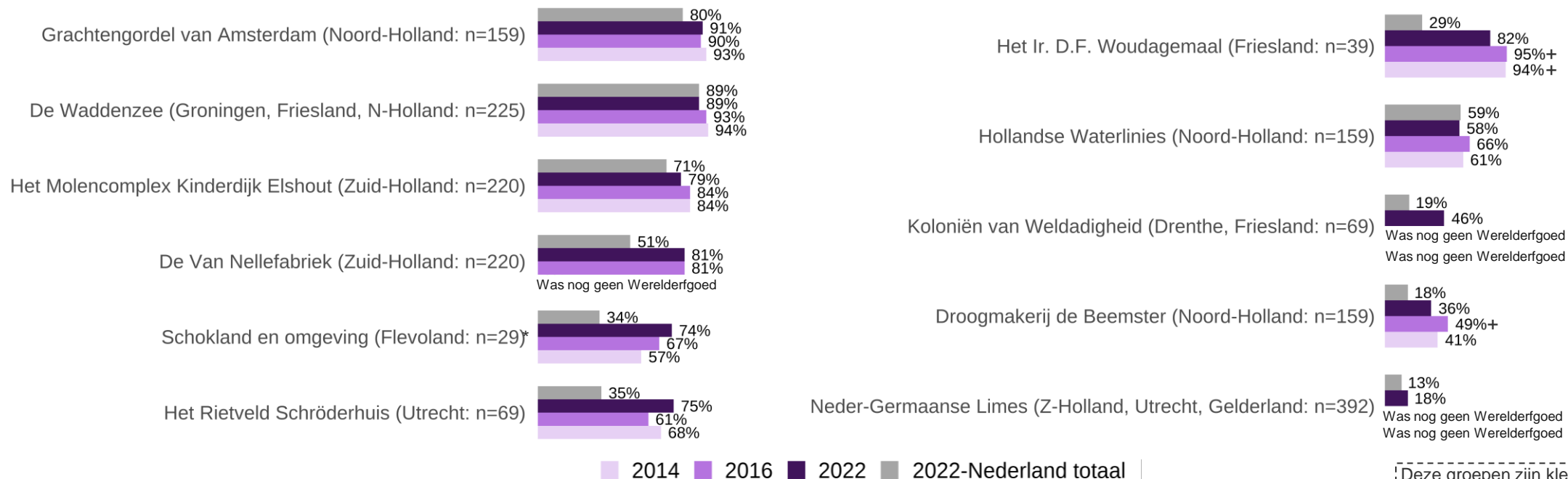
Vraag: Hieronder ziet u gebouwen, plekken of gebieden in het Koninkrijk der Nederlanden die op de UNESCO Werelderfgoedlijst staan. Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (2022: incl. 'geen van deze' n=1104)

Binnen de eigen provincie zijn het Werelderfgoed de Grachtengordel van Amsterdam en de Waddenzee het bekendst

De bekendheid van het Ir. D.F. Woudagemaal in eigen provincie is in vergelijking met 2016/2014 afgenomen. Ook de bekendheid van Droogmakerij de Beemster is ten opzichte van 2016 afgenomen.

Geholpen bekendheid Werelderfgoed in het Koninkrijk (18+)

Bekendheid in eigen provincie

Deze groepen zijn klein waardoor er weinig basis is voor significante verschillen

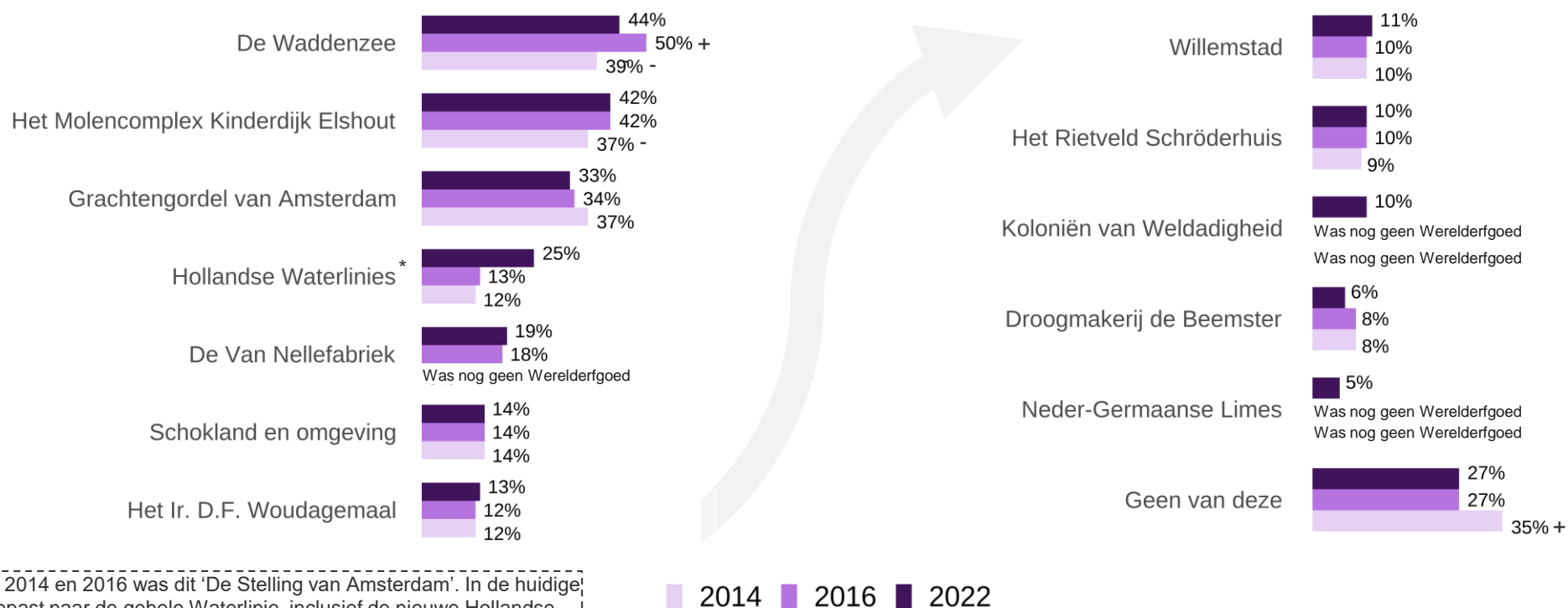
* Lage basis

Vraag: Hieronder ziet u gebouwen, plekken of gebieden in het Koninkrijk der Nederlanden die op de UNESCO Werelderfgoedlijst staan. Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (18+: bekendheid enkel van respondenten binnen de provincie van het Werelderfgoed. 2022 excl. 'geen van deze')

De Waddenzee en Kinderdijk zijn ook in 2022 het bekendst als Werelderfgoed in het Koninkrijk

De bekendheid van de Waddenzee als Werelderfgoed is wel gedaald ten opzicht van 2016

Bekendheid als Werelderfgoed (18+)

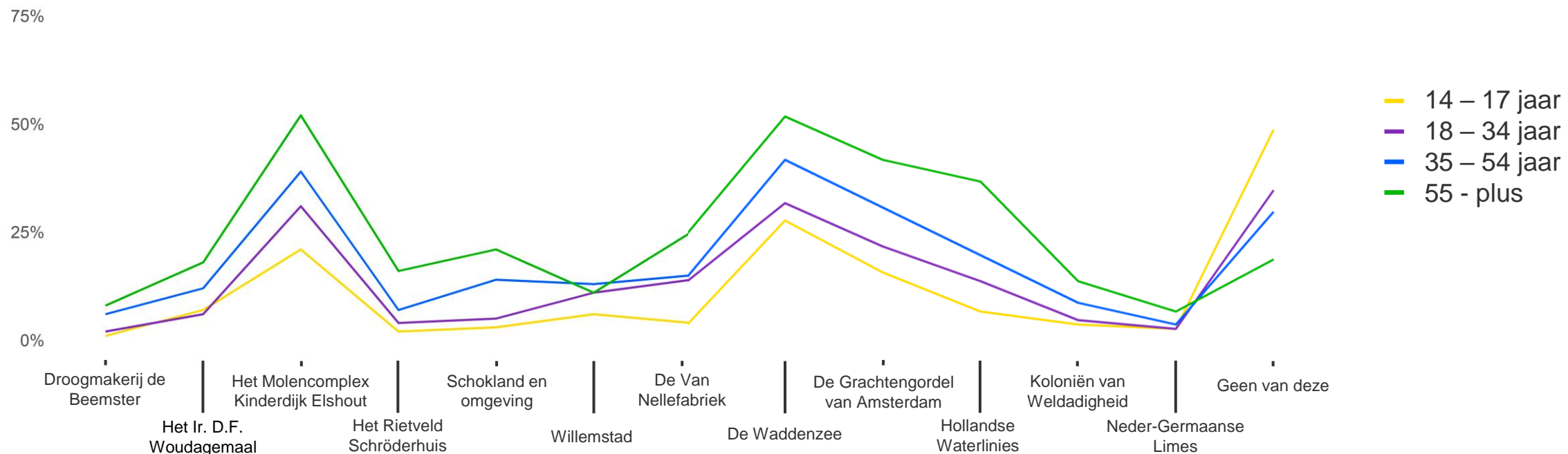

* In de meting van 2014 en 2016 was dit 'De Stelling van Amsterdam'. In de huidige meting is dit aangepast naar de gehele Waterlinie, inclusief de nieuwe Hollandse Waterlinie (van Amsterdam tot Biesbosch). Hierdoor is het niet goed vergelijkbaar.

Vraag: Van welke gebouwen, plekken of gebieden wist u dat dit Werelderfgoederen in (Koninkrijk) Nederland zijn? (18+ niet uitgevraagd indien men van geen van de Werelderfgoederen heeft gehoord: 2014: n=937, 2016: n=1037, 2022: n=949)

Oudere Nederlanders weten beter welke plekken in het Koninkrijk Werelderfgoed zijn, dan de jongeren en jongvolwassenen

Bekendheid als Werelderfgoed
Uitgesplitst naar leeftijd

Vraag: Van welke gebouwen, plekken of gebieden wist u dat dit Werelderfgoederen in (Koninkrijk) Nederland zijn? (2022: niet uitgevraagd indien men van geen van de Werelderfgoederen heeft gehoord 14-17 jaar: n=110, 18-34 jaar n=235, 35-54 jaar n=327, 55-plus n=387)

Mannen, ouderen, hoogopgeleiden, tweepersoonshuishoudens en mensen uit noord Nederland zijn het best op de hoogte van Werelderfgoed in het Koninkrijk

Daarentegen zijn vrouwen, jongeren en jongvolwassenen, laag en midden opgeleiden, vierpersoonshuishoudens en mensen uit zuid Nederland hier het minst goed van op de hoogte

Bekendheid als Werelderfgoed

	Weet geen enkele 28% (n=297)	Weet er 1, 2 of 3 47% (n=501)	Weet er 4 of meer 25% (n=261)		Weet geen enkele 28% (n=297)	Weet er 1, 2 of 3 47% (n=501)	Weet er 4 of meer 25% (n=261)
 Geslacht				Groote huishouden			
Man	45% -	46% -	58% +	1 persoon	19%	21%	22%
Vrouw	55% +	54% +	42% -	2 personen	28% -	35% -	46% +
Leeftijd				3 personen	14%	16%	13%
14 – 17 jaar	9% +	5% +	1% -	4 personen	26% +	18% +	12% -
18 – 34 jaar	31% +	29% +	11% -	5 of meer personen	12%	10%	7%
35 – 54 jaar	34%	32%	29%	Regio			
55 – plus	26% -	35% +	59% +	Drie grote gemeenten incl. randgemeenten	13%	18%	16%
Opleidingsniveau				West	33%	27%	32%
Laag	19% +	14%	10% -	Noord	7% -	10%	14% +
Midden	53% +	45% -	42% -	Oost	19%	21%	22%
Hoog	28% -	41% +	47% +	Zuid	28% +	24% +	16% -

Hier zijn significante verschillen tussen de groepen weergegeven met een +/-

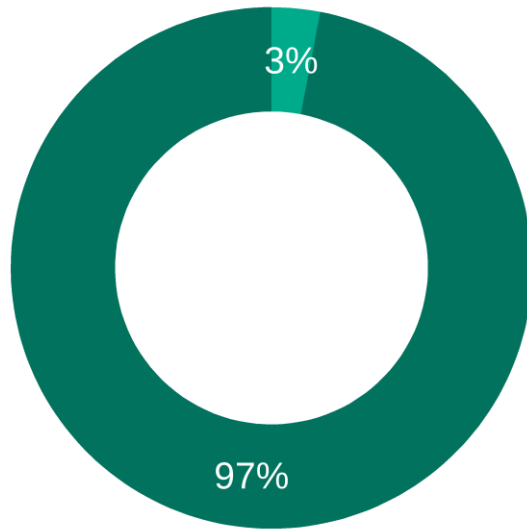
Vraag: Van welke gebouwen, plekken of gebieden wist u dat dit Werelderfgoederen in (Koninkrijk) Nederland zijn? (2022: niet uitgevraagd indien men van geen van de Werelderfgoederen heeft gehoord n=949)

Geen van de Nederlanders weet dat het Eise Eisinga Planetarium mogelijk in 2023 wordt toegevoegd op de Werelderfgoedlijst

3% denkt het wel te weten, maar geeft niet het juiste antwoord; Alle jongeren geven aan dit niet te weten

Bekendheid voordracht Werelderfgoed Het Eise Eisinga Planetarium (18+)

■ Ja, namelijk ■ Nee

Het Eise Eisinga Planetarium wordt mogelijk in 2023 als Werelderfgoed toegevoegd op de UNESCO Werelderfgoedlijst. Het Eise Eisinga Planetarium is het oudste werkende planetarium ter wereld. Dit nog steeds nauwkeurig werkende model van ons zonnestelsel is tussen 1774 en 1781 vervaardigd door de Friese wolfabrikant en zakenman Eise Eisinga. Het planetarium geeft steeds een actueel en realistisch beeld van de posities van de zon, de maan, de aarde en de vijf andere planeten die destijds bekend waren. Het planetarium is voor publiek toegankelijk. Bezoekers kunnen er in één oogopslag de actuele posities van de planeten aan aflezen en krijgen aan de hand van de uitleg bij het instrument inzicht in de werking van het zonnestelsel.

Open antwoorden van 3% die denkt te weten welk Werelderfgoed in 2023 mogelijk wordt toegevoegd

Vraag: Weet u welke historische bezienswaardigheid in Nederland in 2023 mogelijk als Werelderfgoed wordt toegevoegd op de UNESCO Werelderfgoedlijst? (18+: 2022: n=981)

3

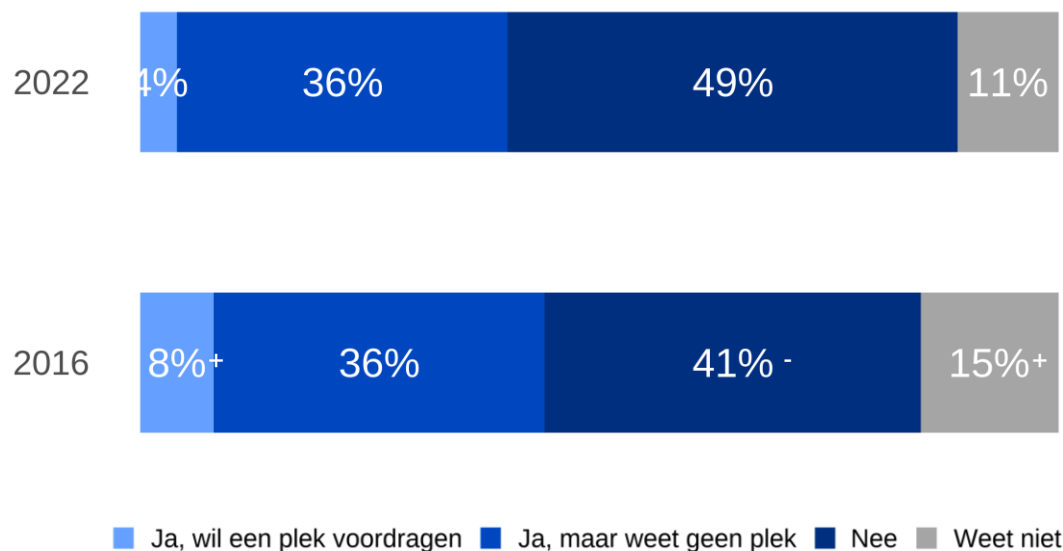
Invloed en draagvlak

De helft van de Nederlanders hoeft geen invloed te hebben op de voordracht van Werelderfgoed in Nederland, dit is gestegen ten opzichte van 2016

Ruim een derde wil wel graag invloed hebben op de voordracht van Nederlands Werelderfgoed, maar heeft niet direct een idee. Onder jongeren is dit hetzelfde, alleen geen enkele jongere wil direct een plek voordragen

Invloed op Werelderfgoederen (18+)

Zo wordt een gebied of plek Werelderfgoed

Landen die het Werelderfgoedverdrag hebben ondertekend mogen eigen erfgoederen voordragen voor een internationale lijst, de Werelderfgoedlijst. Om een internationale voordracht te kunnen doen, moet het land eerst een voorlopige lijst opstellen van kandidaten. Daarna volgt een lang traject (dat wel 15 jaar kan duren) met het opstellen van een nominatiedossier, het voordragen en de beoordeling tijdens jaarlijkse Werelderfgoedvergadering. Een erfgoed kan alleen door UNESCO benoemd worden als Werelderfgoed. En alleen gebieden en gebouwen die uniek en onvervangbaar zijn in de wereld kunnen op de Werelderfgoedlijst komen.

Open antwoorden van 4% die invloed wil hebben op de voordracht en die direct een plek wil voordragen

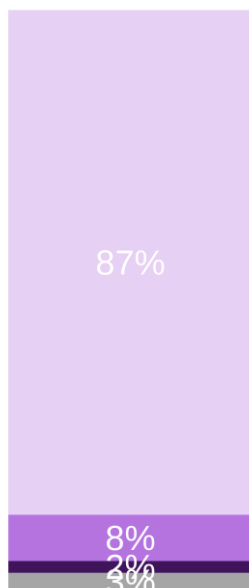
Vraag: Zou u als burger invloed willen hebben op de voordrachten die Nederland bij de UNESCO doet? (18+: 2016: n=1061, 2022: n=981)

Een ruime meerderheid ziet het belang van het behoud van Werelderfgoed, vindt het terecht dat het een speciale behandeling krijgt en dat het deels wordt ondersteund door belastinggeld

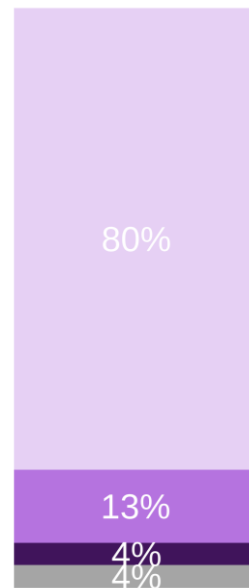
Echter, is 9% het er niet mee eens dat voor Werelderfgoed belastinggeld wordt gebruikt

Draagvlak Werelderfgoed (18+)

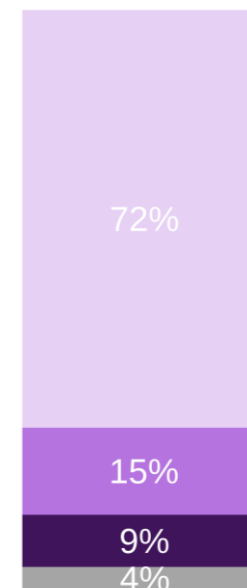
Ik vind het belangrijk dat het Werelderfgoed behouden blijft

Ik vind het terecht dat het Werelderfgoed een speciale behandeling krijgt ten opzichte van andere gebouwen, plekken of gebieden

Ik vind het terecht dat Werelderfgoed deels wordt ondersteund door belastinggeld

■ (Helemaal) mee eens ■ Noch eens/oneens ■ (Helemaal) mee oneens ■ Weet niet

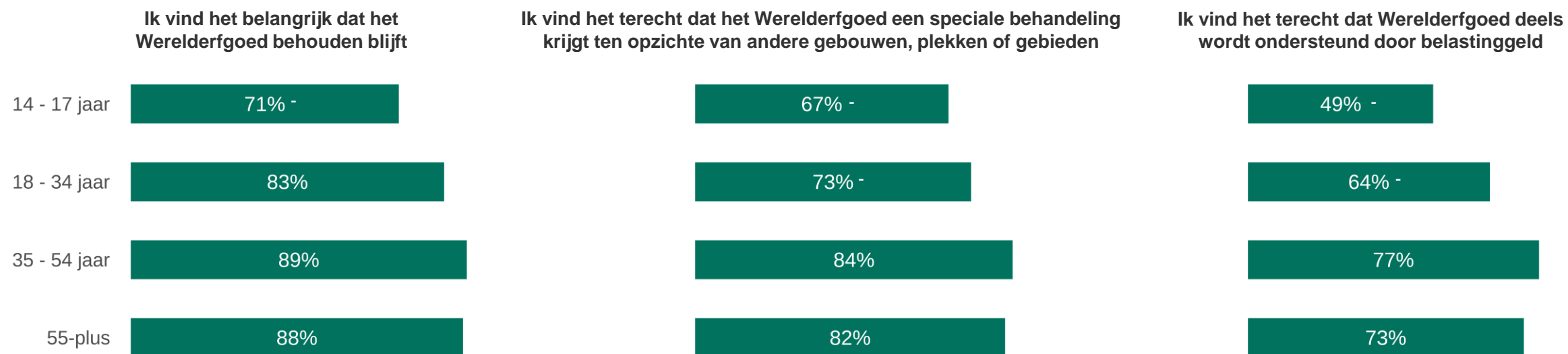
Vraag: Hieronder staan enkele uitspraken ten aanzien van het Werelderfgoed. Kunt u aangeven in welke mate u het hiermee eens of oneens bent? (18+: 2022: n=981)

Onder jongeren is minder draagvlak voor het behoud van Werelderfgoed dan onder de andere leeftijdscategorieën, echter vindt een ruime meerderheid het wel belangrijk dat Werelderfgoed behouden blijft en dat het een speciale behandeling krijgt

Onder jongvolwassenen is, in vergelijking met volwassenen en ouderen, ook wat minder draagvlak als het gaat om de speciale behandeling die Werelderfgoed krijgt en dat het deels wordt ondersteund door belastinggeld

Draagvlak Werelderfgoed

% (Helemaal) mee eens

Vraag: Hieronder staan enkele uitspraken ten aanzien van het Werelderfgoed. Kunt u aangeven in welke mate u het hiermee eens of oneens bent? (2022 n=1104)

4

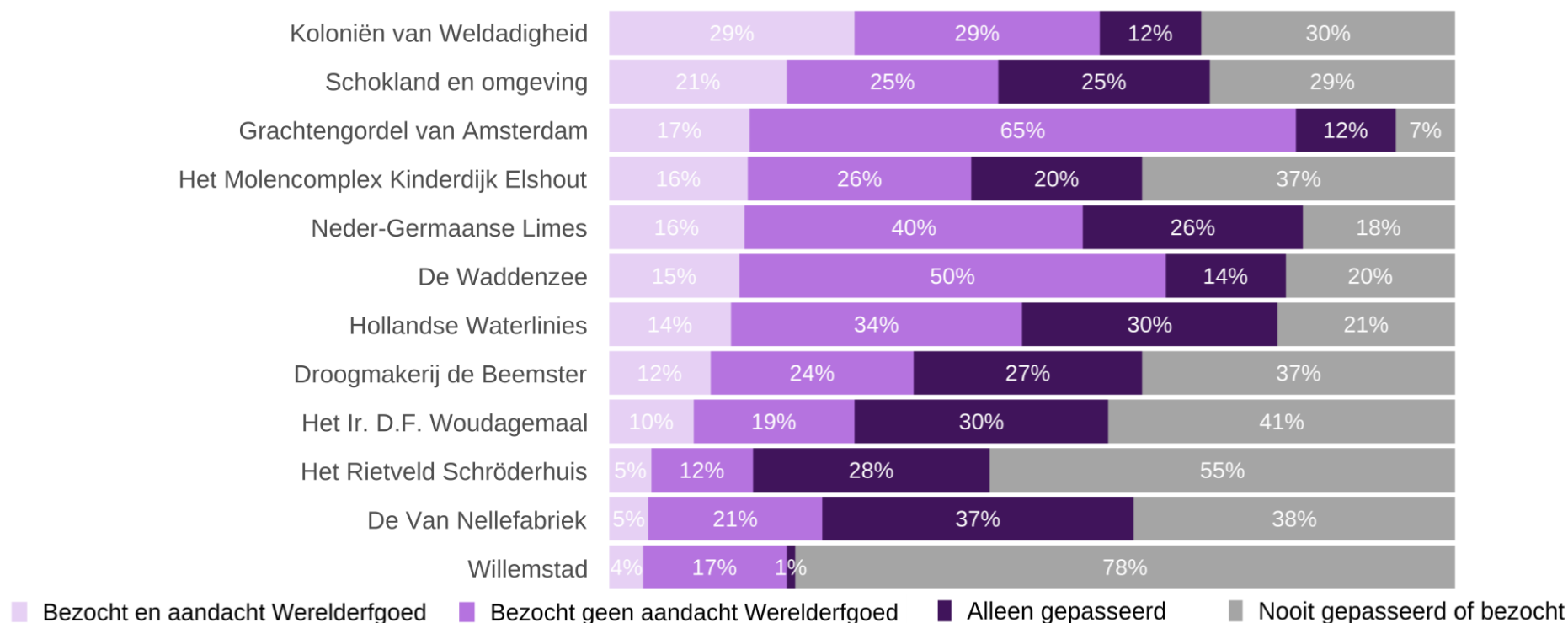
Bezoek Werelderfgoed

De Koloniën van Weldadigheid en Schokland zijn relatief vaker bezocht, omdat ze Werelderfgoed zijn

De Waddenzee en de Grachtengordel van Amsterdam zijn de meest bezochte Werelderfgoederen, echter was er dan vaak geen aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is, maar werd de plek bezocht om een andere reden

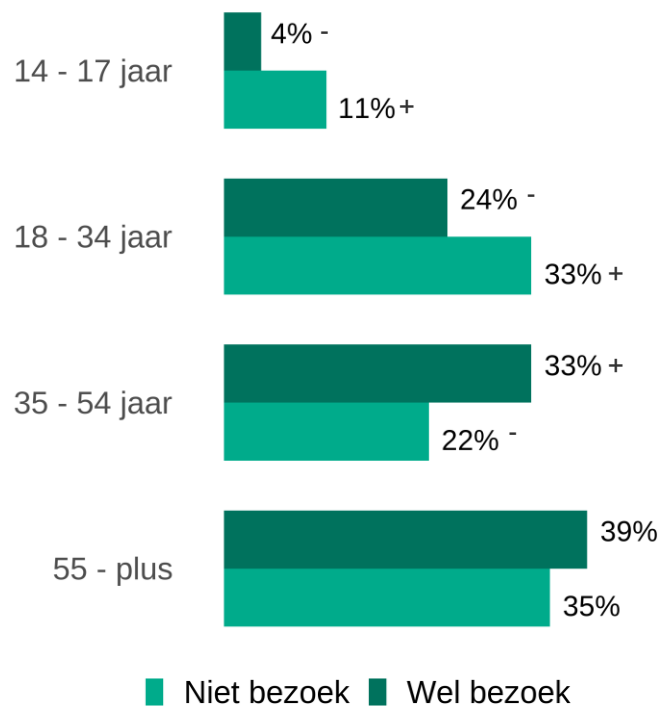
Bezoek Werelderfgoed (18+)

Vraag: Wat geldt voor uw bezoek aan de volgende Werelderfgoederen? (Elke uitgevraagd voor de plekken of gebieden waarvan men heeft gehoord, 18+ 2022: n=845-125)

Het aandeel jongeren en jongvolwassenen dat geen bezoek heeft gebracht aan Werelderfgoed in het Koninkrijk is groter dan het aandeel dat wel één of meerdere Werelderfgoederen heeft bezocht

Leeftijd uitgesplitst naar bezoek Werelderfgoed

Wel bezoekers = mensen die één of meerdere Werelderfgoederen hebben bezocht met of zonder aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is.

Niet bezoekers = mensen die geen van de Werelderfgoederen hebben bezocht (mogelijk wel gepasseerd).

Hier zijn significante verschillen tussen de groepen weergegeven met een +/-

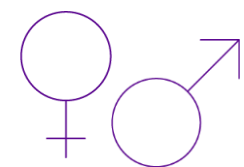
Vraag: Wat geldt voor uw bezoek aan de volgende Werelderfgoederen? (Elke uitgevraagd voor de plekken of gebieden waarvan men heeft gehoord, 2022: 14-17 jaar: n=110, 18-34 jaar n=235, 35-54 jaar n=327, 55-plus n=387)

Laagopgeleiden en mensen uit het zuiden van Nederland hebben minder vaak Werelderfgoed in het Koninkrijk bezocht

Daarentegen zijn hoogopgeleiden vaker bezoekers van Werelderfgoed geweest

Bezoek Werelderfgoed

	Wel bezoekers 86% (n=913)	Niet bezoekers 14% (n=145)		Wel bezoekers 86% (n=913)	Niet bezoekers 14% (n=146)
Geslacht			Opleidingsniveau		
Man	49%	49%	Laag	12% -	30% +
Vrouw	51%	51%	Midden	46%	52%
Regio			Hoog	42% +	18% -
Drie grote gemeenten incl. randgemeenten	17%	11%	Grootte huishouden		
West	30%	27%	1 persoon	21%	20%
Noord	10%	8%	2 personen	36%	32%
Oost	21%	19%	3 personen	15%	14%
Zuid	22% -	33% +	4 personen	18%	20%
			5 of meer personen	9%	14%

Wel bezoekers = mensen die één of meerdere Werelderfgoederen hebben bezocht met of zonder aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is.

Niet bezoekers = mensen die geen van de Werelderfgoederen hebben bezocht (mogelijk wel gepasseerd).

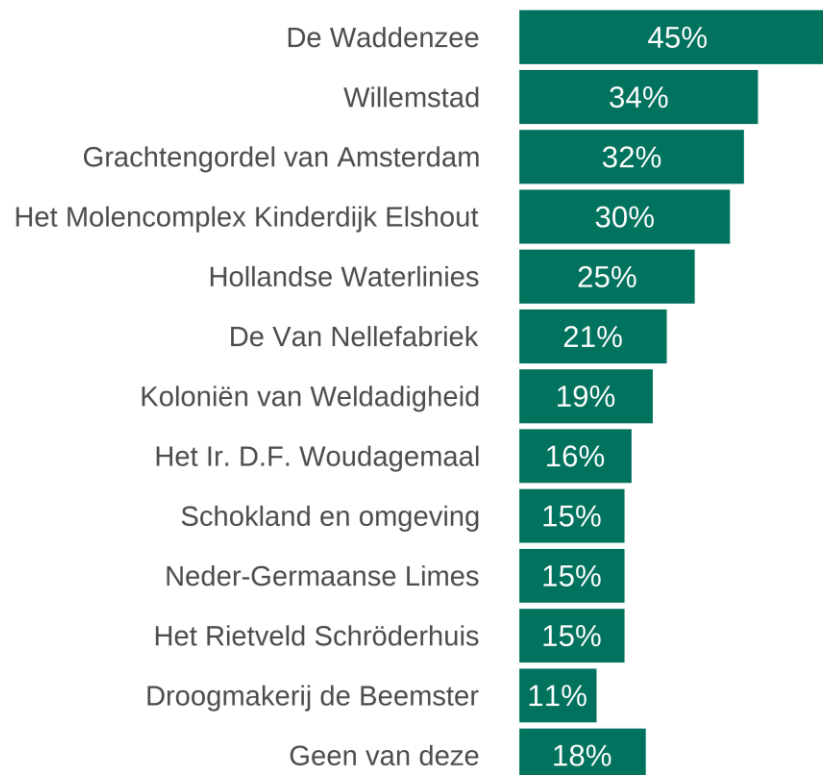
Hier zijn significante verschillen tussen de groepen weergegeven met een +/-

Vraag: Wat geldt voor uw bezoek aan de volgende Werelderfgoederen? (Elke uitgevraagd voor de plekken of gebieden waarvan men heeft gehoord, 2022: n=1059)

De Waddenzee is het Werelderfgoed dat de meeste Nederlanders (nogmaals) willen bezoeken

Bijna twee op de tien Nederlanders wil geen van het Werelderfgoed in het Koninkrijk bezoeken

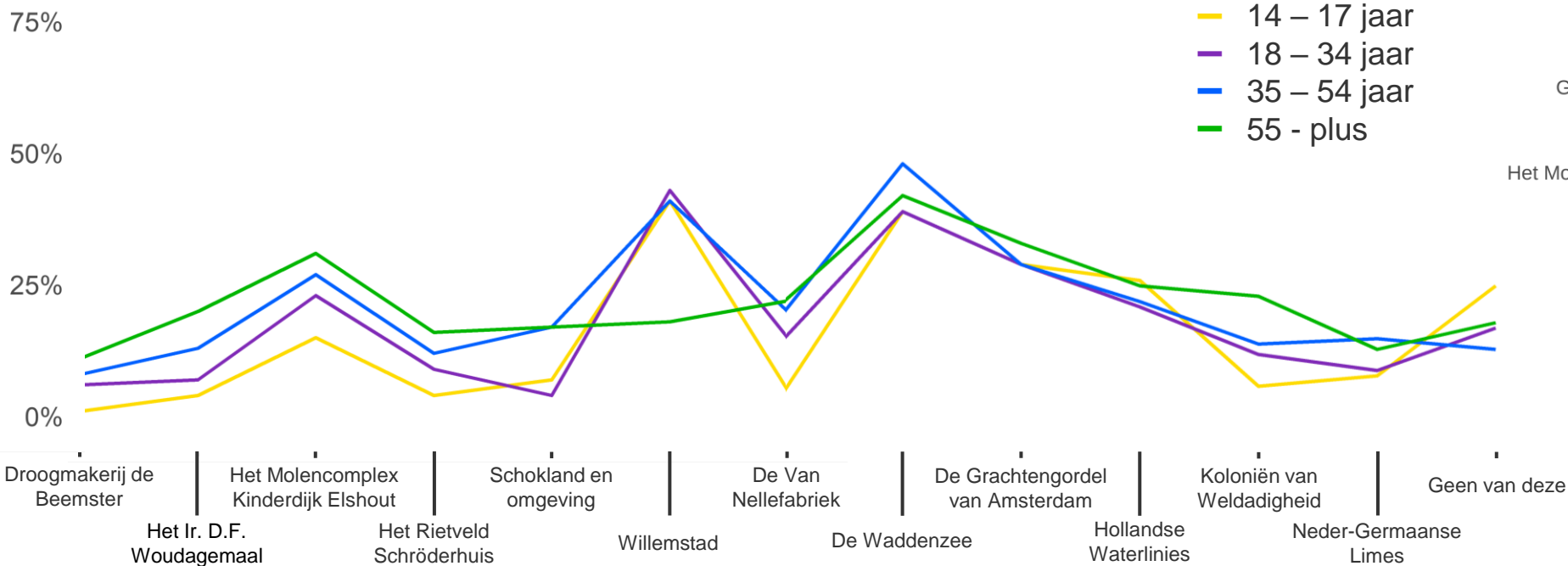
Voornemen bezoek Werelderfgoed (18+)

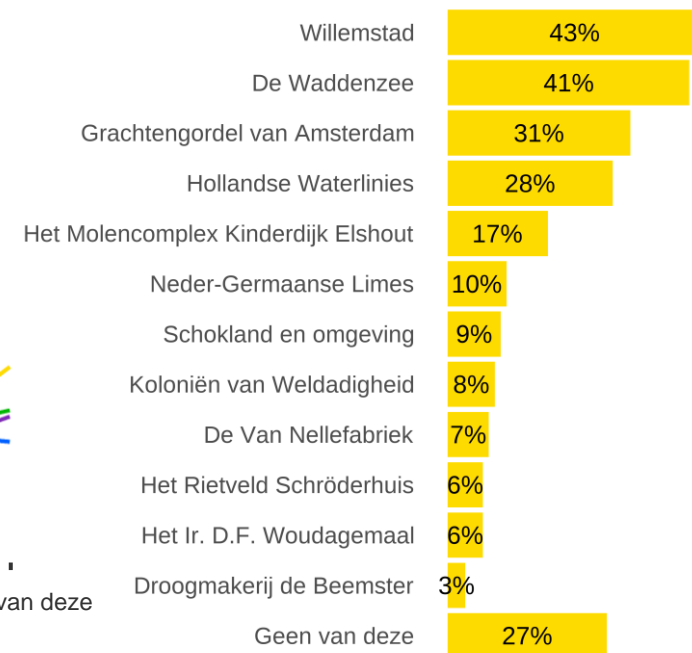
Vraag: Welke van deze Werelderfgoederen zou u (nogmaals) willen bezoeken? (18+ 2022: n=981)

Over het algemeen willen de volwassenen en de ouderen vaker dan de jongeren en jongvolwassenen het Werelderfgoed in het Koninkrijk (nogmaals) bezoeken; Willemstad, de Grachtengordel van Amsterdam en de Hollandse Waterlinies zijn hier een uitzondering op

Voornemen bezoek Werelderfgoederen
Uitgesplitst naar leeftijd

Voornemen bezoek 14-17 jaar

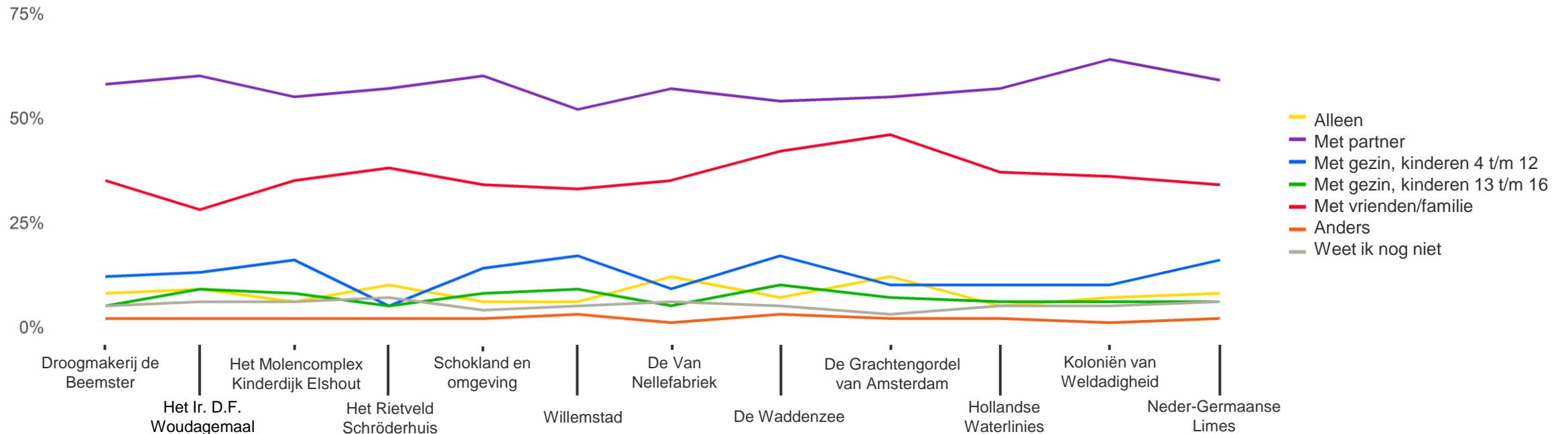

Vraag: Welke van deze Werelderfgoederen zou u (nogmaals) willen bezoeken? (2022: 14-17 jaar: n=123, 18-34 jaar n=244, 35-54 jaar n=340, 55-plus n=397)

Als Nederlanders het Werelderfgoed willen bezoeken dan wil men dat het vaakst met de partner doen, daarna volgen vrienden/familie

De Waddenzee, Willemstad, Kinderdijk en Neder-Germaanse Limes zijn de favorieten om met het gezin met jonge kinderen te bezoeken

Gezelschap bij bezoek Werelderfgoed (18+)

Vraag: Met wie zou u dit gebouw, deze plek of dit gebied dan willen bezoeken? (Elke uitgevraagd voor de plekken of gebieden die men (nogmaals) wil bezoeken, 18+ 2022: n=443-112)

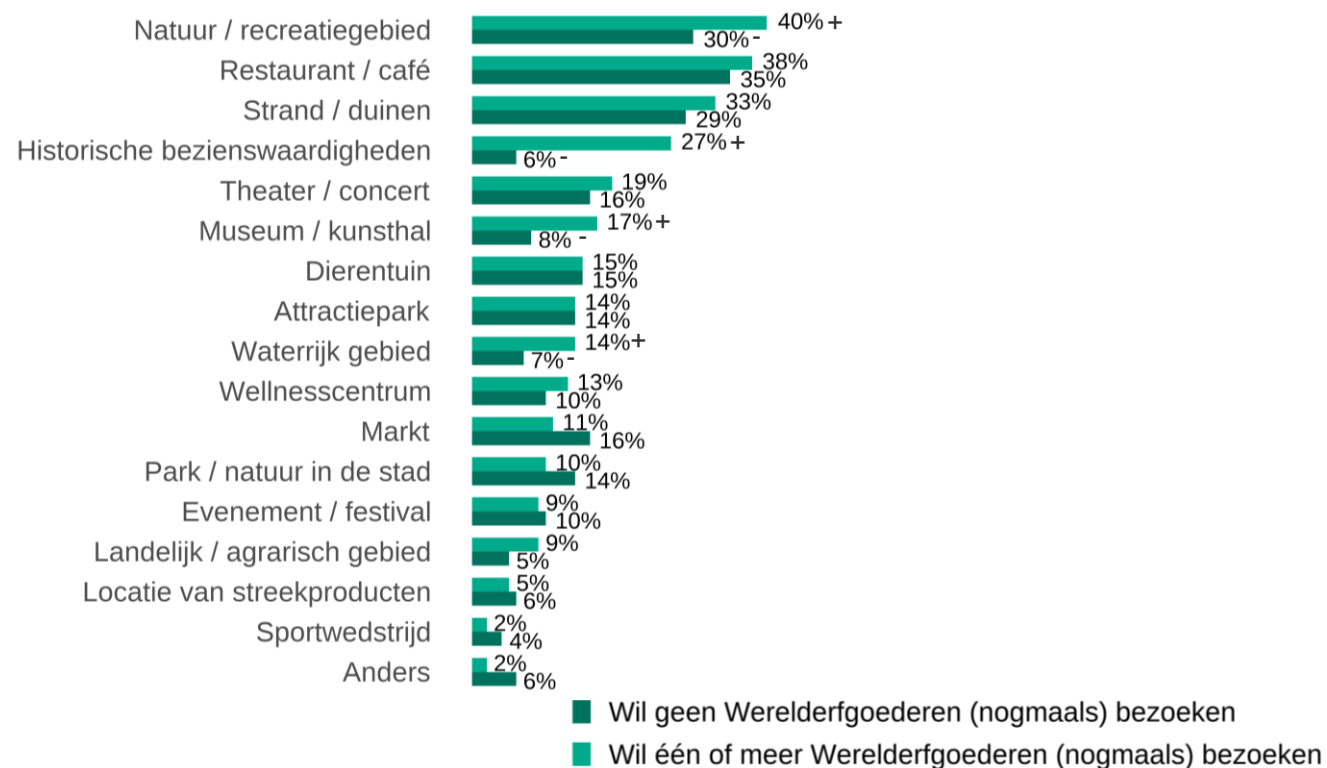
In de vrije tijd zijn natuur, restaurant/café en strand/duinen de meest favoriete plekken om te bezoeken

Nederlanders die één of meerdere Werelderfgoederen willen bezoeken zijn in hun vrije tijd vaker te vinden in de natuur, bij historische bezienswaardigheden, in een museum of waterrijk gebied, dan mensen die dat niet willen

Favoriete plekken vrije tijd (18+)

Favoriete plekken vrije tijd (18+) Uitgesplitst naar wel of niet willen bezoeken

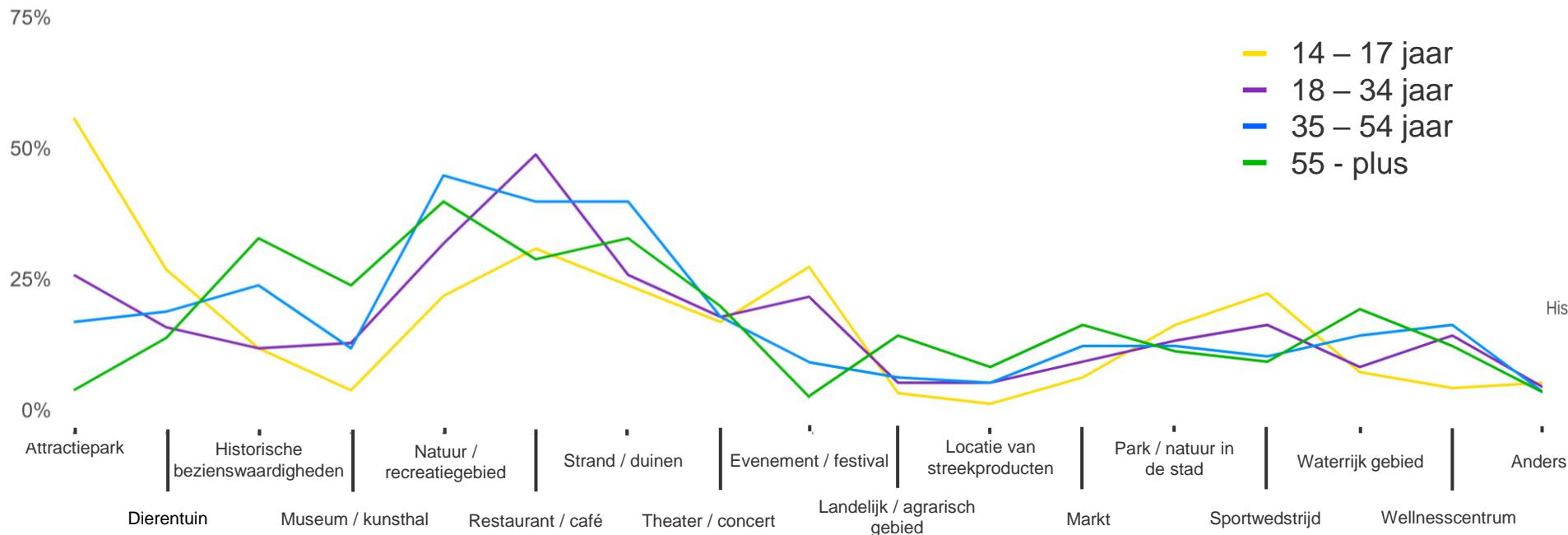
Vraag: Dan een vraag over uw vrijetijd. Wat zijn uw favoriete plekken om te bezoeken tijdens uw vrije tijd? U kunt maximaal 3 kiezen. (18+ 2022: n=981)

Hier zijn significante verschillen tussen de groepen weergegeven met een +/-

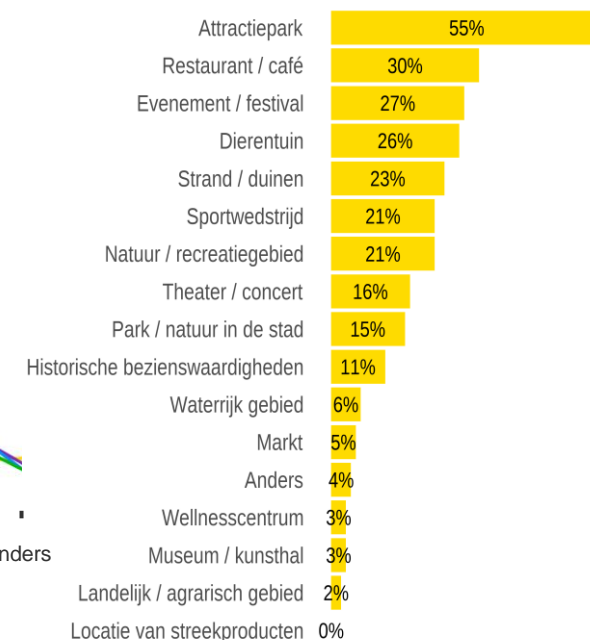
Werelderfgoederen zijn historische bezienswaardigheden en/of natuur; dit zijn plekken waar volwassenen en ouderen in hun vrije tijd al vaker naar toe gaan

Jongeren en jongvolwassenen zullen in hun vrije tijd vaker naar een attractiepark, evenement/festival of sportwedstrijd gaan; plekken zonder enige connectie met Werelderfgoed

Favoriete plekken vrije tijd
Uitgesplitst naar leeftijd

Favoriete plekken vrije tijd (14-17jaar)

Vraag: Dan een vraag over uw vrijetijd. Wat zijn uw favoriete plekken om te bezoeken tijdens uw vrije tijd? U kunt maximaal 3 kiezen. (2022: 14-17 jaar: n=123, 18-34 jaar n=244, 35-54 jaar n=340, 55-plus n=397)

unesco

Werelderfgoed

www.werelderfgoed.nl

NBTC

Nederlands Bureau
voor Toerisme &
Congressen

www.nbtc.nl